

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

DIREKCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA VODE
Sektor območja srednje Save

Vojkova 52, 1000 Ljubljana

Mestna občina
Ljubljana

Mestna uprava

Oddelek za
urejanje
prostora

T: 01 280 40 50

F: 01 280 40 74

E: gp.drsv@gov.si

www.dv.gov.si

05-07-2021

Sig. z.:

ND

Pril.:

Vredn.:

Številka zadeve:

35021-4/2020-63

Številka: 35020-19/2021-7

Datum: 2.7. 2021

Zveza: 35021-4/2020-39

Direkcija Republike Slovenije za vode (v nadaljevanju: DRSV) izdaja na podlagi prvega odstavka 119. člena v povezavi s tretjim in petim odstavkom 110. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 61/17; v nadaljevanju: ZUreP-2) ter 61. člena Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04-ZZdril-A, 41/04-ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15; v nadaljevanju: ZV-1), naslednje

KONKRETNE SMERNICE

s področja upravljanja z vodami

za pripravo Občinskega podrobnega prostorskega načrta 449 Ilovica ob Jurčkovi 3, v Mestni občini Ljubljana
(ID 2410)

I.

Pri pripravi Občinskega podrobnega prostorskega načrta 449 Ilovica ob Jurčkovi 3, v Mestni občini Ljubljana (v nadaljevanju: OPPN), za katerega je bil s strani župana sprejet sklep o pripravi OPPN št. 35021-4/2020-34 z dne 4.5.2021 (v nadaljevanju: Sklep) in izhodišča za pripravo OPPN, ki jih je izdelala družba Šabec Kalan Šabec – arhitekti, Mojca Kalan Šabec, s.p., Hacquetova 16, 1000 Ljubljana, št. UP 20-019, april 2021, (v nadaljevanju: Izhodišča za pripravo OPPN) je treba upoštevati Splošne smernice s področja upravljanja z vodami ter naslednje konkretne smernice oz. usmeritve:

1. Pri načrtovanju prostorskih ureditev je treba upoštevati usmeritve za načrtovanje, podane v Občinskem prostorskem načrtu MOL v členih, ki obravnavajo varstvo voda oziroma poseganje na varstvena, varovana, ogrožena območja.
2. V OPPN mora biti tekstualno in grafično ustrezno obdelana in prikazana tudi:
 - celotna ureditev, iz katere bo razvidna dispozicija objektov (obstoječih in predvidenih), ureditev okolice, vsa obstoječa in nova komunalna infrastruktura ter način poseganja na vodna in priobalna zemljišča, pri čemer mora biti upoštevano dejansko stanje v naravi,
 - predvidena rešitev odvoda vseh vrst odpadnih voda na območju urejanja.
3. Zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, je vodno zemljišče celinskih voda. **Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe**, oziroma zemljišče določeno na podlagi **Pravilnika o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda** – (Ur.l. RS št. 58/18). Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Vodno zemljišče sega do zunanje meje vodne infrastrukture (nasip, ...).

Zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, je priobalno zemljišče celinskih voda.

4. Prostorske ureditve in dejavnosti, ki niso vezane na vodo, je treba prioriteto umeščati izven območij, kjer je voda stalno ali občasno prisotna, ter v ustreznem odmiku, tako da se na priobalnem zemljišču ohranjata nepozidanost in javna dostopnost (velja tudi za objekte javne infrastrukture).
5. Posegi na vodnem in priobalnem zemljišču, ki sega na vodah 2. reda 5,0 m od meje vodnega zemljišča, so prepovedani, razen v primerih navedenih v 37. in 201. členu Zakona o vodah. **Pas priobalnega zemljišča v območju ureditve je treba v projektni dokumentaciji označiti in kotirati. Omejitve veljajo tako za nadzemni kot za podzemni gabarit objektov in jih je potrebno upoštevati pri izbiri lege objektov na zemljišču in odmikih od parcelnih mej.**
 - Morebitni objekti komunalne in prometne infrastrukture (javna infrastruktura), ki bi **izjemoma** potekali vzporedno z vodotoki morajo biti v takšni oddaljenosti od struge, da bo zagotovljena stabilnost brežin in struge in zagotovljena varnost objektov - vodov v primeru poškodovanja vodotoka in vodnogospodarskih objektov zaradi visokih voda. Na odsekih, kjer trasa javne infrastrukture sega na vodno ali priobalno zemljišče, je potrebno upoštevati tudi prometno obremenitev in predvideti ustrezno zaščito cevi za čas uporabe strojne mehanizacije za potrebe vodnogospodarske javne službe. Gradnja jaškov v strugi in v brežinah vodotoka ni dovoljena.
 - Na obravnavanem območju, skladno z 38. in 39. členom ZV-1 ni dovoljeno postavljati objektov ali drugih ovir, ki bi preprečevale prost prehod ob vodnem dobru ali izvajalcu javne vodnogospodarske službe onemogočale neškodljiv dostop do vodnega zemljišča.
6. V primeru poseganja na vodna in priobalna zemljišča je potrebno izdelati hidrološko hidravlični elaborat, ki mora biti osnova za načrtovanje posegov v prostor. V elaboratu morajo biti analizirani pretoki od malih do velikih, s prikazom gladin za karakteristične pretoke.
 - Med gradnjo ni dovoljeno odlagati izkopanih materialov na vodno ali priobalno zemljišče vodotoka. Po končani gradnji je potrebno odstraniti vse za potrebe gradnje postavljene provizorije in odstraniti vse ostanke začasnih deponij. Vse z gradnjo prizadete površine je potrebno krajinsko ustrezno urediti.
 - Investitor ne sme posegati v vodotok, v kolikor bi imeli posegi za posledico zmanjševanje ali spreminjanje pretočnega profila oz. zmanjševanje pretočne sposobnosti struge.
 - V primeru načrtovanja novih ali rekonstrukcije obstoječih, legalno zgrajenih premostitev je potrebno izdelati strokovno podlago - hidravlično hidrološki elaborat, iz katerega bo razvidno, da svetla odprtina premostitve oziroma pretočni profil prevaja maksimalne pretoke iz prispevnega območja oziroma vode s 100 letno povratno dobo, z zagotovitvijo 50 cm varnostne višine med gladino in spodnjim robom premostitve. Premostitve naj bodo brez vmesnih nosilnih stebrov v strugi vodotoka.
 - Obrežno zavarovanje mora biti ustrezno dimenzionirano, da bo odporno proti erozijskemu delovanju velikih pretokov, pri čemer je potrebno upoštevati danes veljavne ekološko naravnane zahteve, povezane s posegi v površinske vodotoke. V čim večji možni meri morajo biti uporabljeni naravni materiali kot na primer les in vegetativna zavarovanja, kamen,... Dimenzioniranje in način izvedbe zavarovanja morata biti v dokumentaciji tekstualno in grafično ustrezno prikazana.
 - Območje vtoka in iztoka iz premostitvenega objekta mora biti urejeno na tak način, da bo zagotovljena stabilnost korita, da ne bo prihajalo do zastajanja plavin in plavja na vplivnem območju premostitve ter da bo omogočeno čiščenje in vzdrževanje vodotoka.

- Temeljenje premostitev mora biti takšno, da bo objekt varen v vseh hidroloških pogojih. V primeru potrebne stabilizacije dna struge v območju premostitve mora le ta zagotavljati stabilnost struge. V kolikor karakteristike rečnega toka zahtevajo stabilizacijo nivelete struge, mora biti le ta urejena z dol in gorvodnim pragom.
 - Na odsekih brežin, ki niso v vplivnem območju premostitev in kjer ni predvidena gradnja vodne infrastrukture se lahko izvajajo le vzdrževalna dela (košnje in odstranitev zarasti ter poseki v pretočnem profilu ter odstranjevanje plavin in plavja.
 - V času gradnje objekta mora biti zagotovljena pretočnost struge na odseku na katerega se posega.
 - Pri načrtovanju križanj vodotoka s komunalnimi vodi po mostni konstrukciji mora projektant upoštevati naslednje:
 - križanja po mostnih konstrukcijah naj bodo predvidena na dolvodni strani mostnih konstrukcij
 - križanja po mostnih konstrukcijah naj bodo izvedena izven svetlega pretočnega profila.
7. Potrebno je upoštevati dejstvo, da se ob poseganju v pretočne profile vodotokov spreminjajo hidravlične razmere, zato je potrebno za območje ureditve na podlagi hidrološko hidravličnega elaborata ovrednotiti vpliv gradnje na vodni režim in poplavno varnost širšega območja ter definirati morebitne potrebne ukrepe za eliminacijo negativnih posledic gradnje. Razmere na ostalih območjih gor in dolvodno se zaradi predvidene gradnje ne smejo poslabšati.
 8. Gradnja objektov v območju vodotokov mora biti načrtovana tako, da ne poslabšujejo pretočnih sposobnosti vodotoka, ne povzročajo lokalne zožitve struge in ne poslabšujejo pretočnih razmer tudi na območju gor in dolvodno. Obrežna zavarovanja potrebna zaradi gradnje in ureditvenih del morajo biti ustrezno dimenzionirana, da bodo odporna proti erozijskemu delovanju velikih pretokov, pri čemer je potrebno upoštevati danes veljavne ekološko naravnane zahteve, povezane s posegi v površinske vodotoke. Omogočen mora biti transport plavin in plavja. V čim večji možni meri morajo biti uporabljeni naravni materiali kot na primer les in vegetativna zavarovanja.
 9. Pri načrtovanju posegov na vodna in priobalna zemljišča je potrebno slediti cilju Načrta upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021:
 - Ohranjanje oziroma vzpostavitev naravnega ravnovesnega stanja (hidromorfološko stanje vodnega režima, prodonosnost, vodni in obvodni ekosistemi)
 - Zagotavljanje ustreznih hidrološko-hidravličnih razmer
 - Oblikovanje programov vzdrževanja, da bodo sledili ciljem, tako zmanjševanja škodljivega delovanja voda (pretočnost strug rek) kot tudi izboljšanja hidromorfološkega stanja vodnega režima.
 10. Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati tudi določbe 84. člena in 68. člena ZV-1, ki pravita, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:
 - ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč,
 - zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda,
 - ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja,
 - onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

11. Iz že izdelanih kart poplavne nevarnosti in evidentiranih poplavnih dogodkov izhaja, da je širše območje izpostavljeno poplavam. Zakon o vodah v 86. členu predpisuje, da so na poplavnem območju prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.
12. V skladu s 3.odstavkom 86. člena ZV-1 podrobnejša merila in pogoje za posege v prostor določa Uredba o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Ur.l. RS št. 89/08) – v nadaljevanju Uredba in 84. člen Občinskega prostorskega načrta Mestne občine Ljubljana.
- Kot strokovno podlago je potrebno izdelati hidrološko hidravlični elaborat iz katerega mora biti razvidno, da poseg in omilitveni ukrepi (**varovalni, varstveni, izravnalni**) ne povečujejo obstoječe poplavne ogroženosti na območju in izven njega ter ne posegajo na območje celovitih omilitvenih ukrepov, če so ti določeni ali predvideni. V dokumentaciji morajo biti prikazani razredi poplavne nevarnosti **pred in po posegu ter vsi predvideni omilitveni ukrepi na območju OPPN s karakterističnimi prerezi**. Nasipavanje poplavnih območij je dovoljeno le v okviru predvidenih omilitvenih ukrepov. Elaborat mora upoštevati tudi faznost gradnje in možnost izgradnje v več etapah, kot tudi faznost izvedbe celovitih omilitvenih ukrepov, ki so predvideni. S strokovno podlago naj se preveri tudi spremembe oziroma doseg območja poplav ob nastopu Q500 po posegu na območje.
 - Za ugotovljen razred poplavne nevarnosti je potrebno na podlagi tabel iz **priloge 1 in 2** Uredbe določiti pogoje in omejitve za nameravane vrste objektov po CC.Si in načrtovane dejavnosti v objektih. V kolikor so posegi ali dejavnosti pogojno dovoljeni je potrebno **s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi zagotoviti**, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven.
 - Gradnja garaž (CC.Si - 12420) je na območju srednje poplavne nevarnosti (Ps) v Uredbi označena z »-« in prepovedana.
 - Gradnja objektov oziroma posegi v prostor, v prilogi označeni z »-1« so prepovedani. Dovoljeni so le na **območju strnjeno grajenih stavb** enakovrstne namembnosti v obstoječih naseljih, kadar je mogoče s predhodno izvedenimi omilitvenimi ukrepi in v skladu s smernicami ali pogoji vodnega soglasja zagotoviti, da vpliv načrtovanega posega v prostor ni bistven.
 - Gradnja objektov oziroma posegi v prostor, v prilogi označeni z »-2« so prepovedani. Dovoljeni so le če, ugotovitve celovite presoje vplivov na okolje ali presoje vplivov na okolje niso ocenjene kot uničujoče ali bistvene in je mogoče s predhodno izvedbo omilitvenih ukrepov v skladu z okoljevarstvenim dovoljenjem ali vodnim soglasjem zagotoviti, da njihov vpliv ni bistven.
13. Če načrtovanje novih prostorskih ureditev oziroma izvedba posegov v prostor povečuje obstoječo stopnjo ogroženosti (poplavna in erozijska ogroženost je možnost škodnih posledic, predvsem za življenje in zdravje ljudi, okolje, gospodarske in negospodarske dejavnosti ter kulturna dediščina), je treba skupaj z načrtovanjem novih prostorskih ureditev načrtovati celovite omilitvene ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom posega v prostor.
14. Glede na to, da so na širšem območju predvideni celoviti protipoplavni omilitveni ukrepi, ki predvidevajo: preprečitev dotoka vode iz Barja, zadrževanje voda pred izlivom v Galjevec, gradnja zapornic ter ureditev vodotokov in objektov za odvajanje voda, je potrebno s strokovno podlago za načrtovanje OPPN preveriti in uskladiti odvajanje voda z območja OPPN, z načrtovanimi omilitvenimi ukrepi. Pri tem je potrebno upoštevati možno etapnost izvajanja tako posegov na območju OPPN kot tudi posegov v okviru izvajanja omilitvenih ukrepov.

15. Projektna rešitev odvajanja in čiščenja padavinskih in komunalnih odpadnih voda mora biti usklajena z Uredbo o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo (Ur. l. RS, št. 47/2005, 45/2007, 79/2009, 64/12, 98/15), Uredbo o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode (Ur. l. RS, št. 98/2015 in 76/17). Razpršeno odvajanje meteorne odpadne vode določa Uredba o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih voda v vode in javno kanalizacijo.
16. Vse padavinske vode z javnih cest morajo biti speljane in očiščene na način kot to predvideva Uredba o emisiji snovi pri odvajanju padavinske vode z javnih cest (Uradni list RS št. 47/05).
- Prepovedano je odvajati neočiščeno odpadno vodo neposredno v površinske vode ali neposredno ali posredno v podzemne vode.
 - Uporaba gradbenega materiala iz katerega se lahko izločajo snovi škodljive za vodo ni dovoljena.
 - V kolikor je predviden izpust meteornih voda ali očiščenih odpadnih voda v vodotok, mora biti izpustna glava kanala oblikovana pod naklonom brežine in ne sme segati v svetli profil vodotoka. Po potrebi mora biti opremljena s povratno zaklopko.
17. Odvajanje padavinskih voda je potrebno urediti v skladu z 92.čl. ZV-1 in sicer na tak način, da bo v čim večji možni meri zmanjšan odtok padavinskih voda z utrjenih površin, kar pomeni, da je potrebno prioriteto predvideti ponikanje, pri čemer morajo biti ponikovalnice locirane izven vpliva povoznih in manipulativnih površin. Če ponikanje ni možno, kar je potrebno računsko dokazati, je možno padavinske vode speljati v vodotok (direktno ali indirektno preko sistema meteorne kanalizacije širšega območja), število izpustov naj bo čim manjše. Pri tem je **potrebno ovrednotiti vpliv padavinskih voda na pretočno sposobnost vodotokov ter podati rešitve za eliminacijo negativnih vplivov** (predvideti **zadrževanje padavinskih voda** pred iztokom v kanalizacijo oziroma površinske odvodnike).
18. Zaradi zagotavljanja ukrepov za varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ki jih predpisuje 90. čl. ZV-1, in izvaja država in lokalna skupnost prek obvezne gospodarske javne službe in sistema civilne zaščite, je treba zagotoviti neovirane dostope do vodne infrastrukture. Zato je pri projektiranju in gradnji na območju potrebno predvideti gradnjo nadomestnih, ali povezovalnih poti, povsod tam, kjer bodo dostopi z gradnjo prekinjeni.
19. Vsi posegi v prostor morajo biti načrtovani tako, da se ne poslabšuje stanja voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, da se zagotavlja ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednot in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave, kar mora biti v projektni dokumentaciji ustrezno prikazano in dokazano (5. člen ZV-1).
20. **Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. in 151.a členom Zakona o vodah pridobiti vodno soglasje**, ki ga izda naslovni organ. Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:
- **poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;**
 - poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po Zakonu o vodah;
 - poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
 - **poseg na varstvenih in ogroženih območjih;**
 - **poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;**
 - poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
 - hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.
21. Za vse posege na varovanih varstvenih in ogroženih območjih je pred pridobitvijo gradbenega dovoljenja potrebno pridobiti mnenje Direkcije RS za vode.

II.

Mnenja smo, da kljub legi na poplavno ogroženem območju in v neposredni bližini vodotoka s planom načrtovani posegi ob upoštevanju konkretnih smernic in zaključkov strokovnih podlag, **verjetno ne bodo pomembneje vplivali na okolje** z vidika upravljanja z vodami.

O b r a z l o ž i t e v:

Stranka MOL, Mestna uprava, Oddelek za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, je na podlagi javno objavljenega Sklepa in Izhodišč za pripravo OPPN, z dopisom št., 35021-4/2020-39 z dne 10.5.2021 pozvala naslovni organ, da v skladu s prvim odstavkom 119. člena v povezavi s petim odstavkom 110. člena ZUreP-2, poda konkretne smernice.

Javno objavljeno gradivo na spletni strani Občine vsebuje:

- Izhodišča, Strokovne podlage
- Sklep o začetku priprave
- Sklep o dodelitvi identifikacijske številke

ZV-1 v petem odstavku 61. člena določa, da ministrstvo poda smernice k načrtovanim prostorskim ureditvam v skladu s predpisi o prostorskem načrtovanju.

Predmet Izhodišč za pripravo OPPN je umestitev stanovanjske soseske z okvirno 180 novimi stanovanji. Območje gradnje se nahaja ob Jurčkovi cesti med Peruzzijevo ulico in ulico Mihov Štradon. Leži v območju četrtne skupnosti Rudnik, v katastrski občini Karlovško predmestje. Območje lokacije predvidene soseske je trenutno travnik, mestoma poraščen z grmovjem in manjšimi drevesi. Na severnem delu je mestoma pozidano z nizkimi objekti, ki so predvideni za odstranitev.

Skupna površina območja znaša 16.575 m².

Območje OPPN obsega zemljišča parcel št. 350/96, 350/146, 350/835, 350/836, 350/839, 350/840, 350/843, 350/844, 350/847, 350/848, 350/851, 350/852, 350/95, 350/837, 350/838, 350/841, 350/842, 350/845, 350/846, 350/849, 350/850, 350/853, 350/346, 350/347, 350/93, 350/348, 350/349, 350/350, 350/351, 350/352, 350/353, 350/92 vse k. o. 1695 Karlovško predmestje.

Območje, ki je predmet obravnave je v neposredni bližini vodotoka. Po razpoložljivih podatkih je celotno območje poplavno in sicer leži v razredu srednje Ps in male Pm poplavne nevarnosti. Na območju so predvideni protipoplavni omilitveni ukrepi. Območje po razpoložljivih podatkih ni erozijsko. Lokacija se ne nahaja na vodovarstvenem območju.

Glede na navedeno je zahteva po upoštevanju v I. točki navedenih konkretnih smernic, utemeljena.

DRSV v konkretnem postopku sodeluje tudi kot državni nosilec urejanja prostora pri celoviti presoji vplivov na okolje, zato zaradi ekonomičnosti postopka v tem dokumentu podaja tudi mnenje o verjetnosti pomembnejših vplivov izvedbe OPPN na okolje z vidika upravljanja z vodami in predlagan obseg in natančnost vsebin in informaciji, ki morajo biti vključena v okoljsko poročilo.

Na podlagi izhodišč za pripravo OPPN in razpoložljivih podatkov o okolju za območje ugotavljamo, da lokacija leži v neposredni bližini vodotoka in na poplavnem območju, vendar menimo da glede na že prikazane strokovne podlage in ob upoštevanju pogojev v izdanih konkretnih smernicah, izvedba plana, **verjetno ne bo pomembneje vplivala na okolje** z vidika upravljanja z vodami.

Glede na navedeno je II. točka mnenja utemeljena.

Pripravil:

Damjan Rogelj, univ.dipl.inž.grad.
ANALITIK I

Tonček Cezar, univ.dipl.inž.grad.
SEKRETAR

Vročiti:

- MOL, Oddelek za urejanje prostora, Poljanska cesta 28, 1000 Ljubljana, s povratnico;
(glavna.pisarna@ljubljana.si)